

AJ STARTUPY SA MUSIA PRIPRAVIŤ NA DIGITÁLNU BUDÚCNOSŤ

ABSTRAKT Príspevok sa zaoberá aktuálnou európskou legislatívou v oblasti digitálnych služieb upravených v akte o digitálnych službách (DSA). Rozsah povinností podľa DSA závisí aj od veľkosti poskytovateľov týchto služieb, pričom z viacerých ustanovení DSA vyplývajú výnimky z povinností pre poskytovateľov, ktorí sú mikropodnikmi alebo malými podnikmi. Z tohto dôvodu sa článok venuje najprv zadefinovaniu mikropodnikov, malých a stredných podnikov vrátane startupov a spinoffov, ako aj pojmovému vymedzeniu veľmi veľkých online platforiem a veľmi veľkých internetových vyhľadávačov. Následne sa analyzuje vplyv nových digitálnych pravidiel DSA na poskytovateľov sprostredkovateľských služieb s osobitným zreteľom na identifikáciu povinností, ktoré sa vzťahujú výlučne na mikropodniky a malé podniky.

ABSTRACT The contribution addresses the current European legislative framework concerning digital services regulated under the Digital Services Act (DSA). The scope of obligations under the DSA also depends on the size of providers of these services, with several provisions of the DSA providing exemptions from obligations for providers who are micro or small enterprises. For this reason, the article first focuses on defining micro enterprises, small and medium-sized enterprises including startups and spin-offs, as well as delineating very large online platforms and very large online search engines. Subsequently, the impact of the new digital DSA rules on intermediary service providers is analyzed, with particular emphasis on identifying obligations that apply exclusively to micro and small enterprises.

ÚVOD

Jednu z kľúčových priorít Európskej únie (ďalej aj „EÚ“ alebo „Únia“) predstavuje digitálna transformácia. Využívanie digitálnych technológií sa stalo každodennou súčasťou nielen nášho privátneho života, ale najmä toho pracovného. Tento segment vytvára množstvo podnikateľských príležitostí, ktoré sa rozhodla podporiť aj Európska únia v rámci programu Digitálna Európa na roky 2021 – 2027 s cieľom posilniť digitálne kapacity v celej EÚ.¹ Nový program poskytuje financovanie v piatich kľúčových oblastiach, a to v oblasti superpočítačov, umelej inteligencie, kybernetickej bezpečnosti, pokročilých digitálnych zručností a zabezpečenia širokého využívania digitálnych technológií. Očakáva sa, že podpora prinesie oživenie európskeho hospodárstva, čo by malo mať pozitívny vplyv aj na malé a stredné podniky (ďalej aj „MSP“).

Všeobecné ciele politického programu Digitálne desaťročie do roku 2030 spočívajú okrem iného aj v podpore konkurencieschopnosti a udržateľnosti priemyslu a hospodárstva EÚ, najmä MSP, v posilnení ekosystému startupov a fungovania európskych centier digitálnych inovácií, v prístupe k digitálnym technológiám a údajom za účelom podpory inovácií najmä v startupoch a v MSP, a tiež v presadzovaní digitálne regulačného prostredia EÚ na podporu schopnosti najmä MSP spravodlivo súťažiť v rámci globálnych hodnotových reťazcov.²

Tieto ciele sa určitým spôsobom pretavili aj do regulácie veľmi veľkých online platforiem a veľmi veľkých vyhľadávačov pri poskytovaní digitálnych služieb a fungovaní digitálnych trhov. V rámci konkrétnych digitálnych

cieľov si EÚ vytýčila digitálnu transformáciu podnikov, kde sa počíta, že viac ako 90% MSP v EÚ dosiahne aspoň základnú úroveň digitálnej intenzity³, ktorá sa meria na základe počtu technológií používaných podnikom.⁴

V uvedenom kontexte za jeden z kľúčových predpisov v rámci digitálneho balíka EÚ považujeme nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (ďalej „akt o digitálnych službách“ alebo „DSA“), ktoré sa dotýka všetkých online platforiem, ku ktorým majú prístup používatelia v rámci Európskej únie, a ktoré sa začalo uplatňovať od 17. februára 2024.

Nariadenie DSA si kladie za cieľ prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu so sprostredkovateľskými službami stanovením harmonizovaných pravidiel pre bezpečné, predvídateľné a dôveryhodné online prostredie, ktoré uľahčuje inovácie, a v ktorom sa účinne chránia základné práva zakotvené v Charte základných práv Európskej únie (ďalej „Charta“) vrátane zásady ochrany spotrebiteľa.⁵ Citované nariadenie sa uplatňuje na sprostredkovateľské služby ponúkané príjemcom služieb, ktorí majú miesto usadenia v EÚ alebo sa v nej nachádzajú, a to bez ohľadu na to, kde majú poskytovatelia uvedených sprostredkovateľských služieb miesto usadenia.⁶

Okrem aktu o digitálnych službách zmienime aspoň okrajovo aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1150 z 20. júna 2019 o podpore spravodlivosti a transparentnosti pre komerčných používateľov online sprostredkovateľských služieb (ďalej aj „nariadenie P2B“ alebo „P2B“). Citované nariadenie sa vzťahuje na online sprostredkovateľské služby a na internetové vyhľadávače, ktoré sú poskytované alebo sú ponúkané na poskytovanie komerčným používateľom a používateľom firemných webových stránok, ktorých sídlo alebo miesto pobytu sa nachádza v Únii, a ktorí prostredníctvom uvedených online sprostredkovateľských služieb alebo internetových vyhľadávačov ponúkajú tovary alebo služby spotrebiteľom nachádzajúcim sa v Únii (čl. 1 ods. 2). Na rozdiel od nariadenia DSA je pôsobnosť nariadenia P2B zameraná predovšetkým na komerčných používateľov, ktorí využívajú online sprostredkovateľské

služby alebo internetové vyhľadávače, hoci kvalita týchto služieb a podmienky ich poskytovania komerčnými používateľmi nepriamo ovplyvňujú aj služby pre spotrebiteľov. Je preto dôležité z pohľadu európskej legislatívy zavedenie pravidiel pre fungovanie online sprostredkovateľských služieb vo vzťahu ku komerčným používateľom, ktorí sú mikro-, malými a strednými podnikmi, a ktoré tieto služby poskytujú ďalej spotrebiteľom.⁷

So spracúvanou témou súvisí aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1925 zo 14. septembra 2022 o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora a o zmene smerníc (EÚ) 2019/1937 a (EÚ) 2020/1828 (ďalej aj „akt o digitálnych trhoch“ alebo „DSM“), ktorému sa z dôvodu limitovaného rozsahu článku nebudeme venovať alebo náš záujem bude len okrajový.⁸ V porovnaní s DSA, ktorý je viac zameraný na online sprostredkovateľov a platformy, DSM sa viac fokusuje na tzv. strážcov prístupu (gatekeeperov), ktorými sú veľké platformy poskytujúce základné platformové služby informačnej spoločnosti.⁹

Je teda nepochybné, že spomínaná právna regulácia a legislatívne zmeny sa dotknú poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti vrátane malých a stredných podnikov. Avšak z viacerých ustanovení nariadenia DSA vyplývajú výnimky z povinnosti pre poskytovateľov, ktorí sú mikropodnikmi alebo malými podnikmi.¹⁰ Už vyššie sme naznačili osobitné postavenie a význam MSP v rámci digitálnej transformácie EÚ, preto našu pozornosť zacieme práve na tieto subjekty. Je otáznne, aký vplyv budú mať diskutované zmeny práve na poskytovateľov služieb v pozícii mikro-, malých a stredných podnikov, ktorí pôsobia v oblasti digitálnych technológií. Skúmanú legislatívu podrobíme analýze aj z hľadiska začínajúcich podnikateľov v špecifickom segmente poskytovateľov digitálnych tovarov alebo služieb, tzv. startupov, ktoré už pri svojom vzniku môžu naplňovať definíciu MSP.¹¹

Zameranie príspevku aj na startupy pramení z národnej iniciatívy smerujúcej k podpore podnikavosti mladých ľudí pri vytváraní nových startupov, ktoré sa javia kľúčové pre naštartovanie inovačného potenciálu krajiny. Tento záujem deklaruje národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií 2030 s názvom Slovensko, ktoré si verí.¹² Po-

treba spustenia zmeny vyplýva z nelichotivých štatistík, podľa ktorých na Slovensku vzniká málo nových rýchlo rastúcich technologických firiem alebo tzv. startupov. Pričom v porovnaní s ostatnými krajinami sa Slovensko umiestnilo na 21. mieste so 75 startupmi na milión obyvateľov.¹³ Kritika však smeruje aj do akademického prostredia, od ktorého sa očakáva, že bude lepšie využívať svoj potenciál a motivovať záujemcov na založenie startupu, najmä z radov študentov. Priestor na podporu startupov sa črtá predovšetkým v oblasti rozvoja digitálnych zručností a digitálnej ekonomiky, kde existuje potenciál pre uplatnenie nielen technických odborov z oblasti prírodných vied a medicíny, ale otvára sa obrovská výzva aj pre študentov humanitného zamerania.

Z deklarovaných cieľov aktu o digitálnych službách vyplýva, že okrem ochrany spotrebiteľov sa DSA zameriava aj na podporu inovácií, rastu a konkurencieschopnosti a snaží sa uľahčiť expanziu menších platforiem, malých a stredných podnikov a startupov.¹⁴ Keďže MSP často realizujú svoje podnikateľské aktivity v online svete, vstupujú do obchodných vzťahov s online platformami sprostredkovateľských služieb. Bude preto dôležité, z hľadiska zachovania rovnováhy, vytvárať také podmienky a reguláciu, aby zodpovedali zásadám poctivého obchodného styku.

VYMEDZENIE POSTAVENIA MSP A STARTUPOV V OBLASTI DIGITÁLNYCH SLUŽIEB

V úvode príspevku sme diskutovali o významnej úlohe MSP a startupov v oblasti digitálnej transformácie EÚ. Akt o digitálnych službách ustanovuje niektoré výnimky z plnenia povinností pre mikro- a malé podniky, pričom začínajúci podnikatelia a startupy môžu naplňať definíciu MSP. Keďže pôsobnosť nariadenia DSA rozlišuje medzi mikropodnikmi, malými a strednými podnikmi, priblížime si najprv definície jednotlivých subjektov vrátane definície startupu.

Podľa nariadenia Komisie (ES) č. 364/2004 z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001 vzhľadom na rozšírenie jeho pôsobnosti na pomoc na výskum a vývoj sa mikropodniky definujú ako podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 10 osôb, a ktorých ročný obrat alebo ročná bilančná suma

nepresahuje 2 milióny eur.¹⁵ Malé podniky sú podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 50 osôb, a ktorých ročný obrat alebo ročná bilančná suma nepresahuje 10 miliónov eur.¹⁶ Hornú hranicu pre určenie MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov euro alebo ročná bilančná suma nepresahuje 43 miliónov eur.¹⁷ Podnikom je pritom každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu (najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť).¹⁸

V rámci predpisov EÚ síce nachádzame definíciu MSP, ale definícia startupu je vymedzená skôr prostredníctvom určitých kvalitatívnych alebo kvantitatívnych znakov, ktoré by mal spĺňať. Z Koncepcie pre podporu startupov a rozvoj startupového ekosystému v Slovenskej republike vyplýva, že startupom je kapitálová obchodná spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky, od ktorej vzniku neuplynulo viac ako 36 mesiacov a zároveň: i) vznikla za účelom tvorby inovatívneho produktu alebo služby, ii) je mikro-, malým alebo stredným podnikom, iii) vyznačuje sa tým, že väčšina hlasovacích práv patrí fyzickým osobám, ktoré sú jej zakladateľmi.¹⁹

Iná definícia startupu vyplýva napr. z prílohy č. 2 Merateľné ukazovatele projektu OP Výskum a inovácie, podľa ktorej startup podnik je mikropodnik alebo malý podnik so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorý je zameraný na tvorbu inovatívneho produktu (tovaru alebo služby). Podnik bol od jeho založenia nepretržite vlastnený fyzickou osobou (osobami), ktorá má viac ako 50 % podiel základného imania alebo hlasovacích práv v podniku.²⁰

V literatúre nachádzame aj definície, ktoré startupy vnímajú širšie ako formalizované alebo neformalizované podnikateľské iniciatívy a malým alebo stredným podnikom sa stanú až po určitom čase.²¹

Pre posudzovanie definičných znakov startupov možno zvolit'viaceré prístupy. Často sa v literatúre stretávame s charakteristikou podľa veku založenia, kde sa uvádza

ako počiatková fáza pre posudzovanie ako startup obdobie od 3 do 10 rokov. Ďalšími znakmi sú vysoký rast, ako aj neistota, resp. riziko.²² Avšak jedným z kľúčových identifikátorov sa v súčasnosti stáva novosť, resp. inovácia, ktorú startup prináša v oblasti poskytovaných digitálnych produktov alebo digitálnych služieb.²³

S rozvojom informačných technológií a digitálnej ekonomiky sa mení aj vnímanie a definovanie startupov. V porovnaní so zavedenou definíciou MSP, o ktorej sme diskutovali vyššie v texte, v prípade startupov ide o heterogénnu skupinu subjektov, ktoré môžu, ale nemusia zároveň napĺňať aj definíciu MSP.²⁴ Hoci v počiatkovej fáze vzniku pôjde zväčša o mikro-, resp. malé podniky, vzhľadom na potenciál dynamického rozvoja môžu veľmi rýchlo presiahnuť štatút MSP.²⁵ Takýto rýchly rast startupov zohľadňuje aj nariadenie DSA v rámci práv a povinností, keď mikro- a malým podnikom zaručuje uplatňovanie výnimky počas obdobia 12 mesiacov po tom, ako stratili uvedený status, okrem prípadov, ak by išlo o veľmi veľké platformy podľa čl. 33 DSA.²⁶

Za osobitný typ startupu označuje literatúra spinoff (alebo tiež spinout).²⁷ Spinoff je inovatívna spoločnosť, ktorá vznikla z vysokej školy (vysokoškolský spinoff)²⁸ alebo z fungujúcej spoločnosti (korporatívny spinoff).²⁹ Iná definícia uvádza, že spinoff podnik je podnik, ktorý vzniká odčlenením určitej skupiny ľudí alebo činností od materskej organizácie za účelom komercializácie výsledkov výskumu a vývoja, resp. duševného vlastníctva materskej organizácie.³⁰ Ďalšie definície spinoff ponúka slovník pojmov zverejnený na stránke CVTI SR, ktorý rozlišuje definíciu zakladania spinoff firiem a definíciu spinoff spoločnosti, pričom ide v zásade o prekrývajúce sa pojmy.³¹

V kontexte skúmanej problematiky a definovania spinoff pre úplnosť spomenieme aj právnu reguláciu špecializovaných pracovísk v § 39a zákona o vysokých školách (zákon č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktoré slúžia na zabezpečenie prenosu výsledkov vysokoškolskej vedy, techniky a umenia do praxe s cieľom prepojenia verejných vysokých škôl s praxou. Takýmto špecializovaným pracoviskom je inkubátor verejnej vysokej školy zameraný na podporu vzniku a rozvoja malých podnikov, ktoré využívajú výsledky výskumu

a vývoja pre svoje inovatívne produkty, tovary a služby alebo samy vykonávajú výskum a vývoj. Inkubátor verejnej vysokej školy poskytuje podporu malým podnikom spravidla maximálne do troch rokov od získania ich oprávnenia podnikat'. Ťažiskom podpory je poskytovanie vhodných počiatkových podmienok na fungovanie podniku najmä formou odborného poradenstva, poskytovanie administratívnych a ďalších služieb, kancelárskej a ďalšej infraštruktúry a podnikateľských priestorov. Inkubátor verejnej vysokej školy môže využívať osobitnú metódu založenia a rozvoja firmy na báze vyčlenenia, kedy sa v rámci verejnej vysokej školy vyvinie nová ekonomická aktivita bezprostredne využívajúca výsledky výskumu a vývoja a následne sa od verejnej vysokej školy odčlení. Inkubátor môže implementovať metódu založenia a rozvoja firiem aj spôsobom vyčlenenia, keď sa podnikateľské aktivity rozvíjajú samostatne a verejná vysoká škola môže, ale nemusí byť zakladateľom alebo spoločníkom v tejto právnickej osobe.

MSP A STARTUPY AKO POSKYTOVATELIA SLUŽIEB INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI

V ďalšom texte sa zameriame na definovanie služieb informačnej spoločnosti v kontexte povinností poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti. Pri ukladaní povinností DSA zohľadňuje veľkosť poskytovateľov a ich kategorizáciu z hľadiska mikro-, malých a stredných podnikov.

Definícia služieb informačnej spoločnosti vyplýva z čl. 1 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti. Sú to služby poskytované informačnou spoločnosťou, ktoré sa bežne poskytujú za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb. V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že v praxi nebude vždy jednoduché identifikovať naplnenie všetkých definíčných znakov. Pojem „na diaľku“ znamená, že služba sa poskytuje bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné. Elektronickým spôsobom znamená, že služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia,

určeného na spracovávanie (vrátane digitálneho komprimovania) a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vln, optickým spôsobom alebo inými elektromagnetickými prostriedkami. Výraz „na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“ znamená, že služba sa poskytuje prostredníctvom prenosu údajov na individuálnu žiadosť.³²

Sprostredkovateľská služba je v zmysle čl. 3 písm. g) DSA jedna z týchto služieb informačnej spoločnosti, ktoré nazývame „obyčajný prenos“, „kešing“ a „hosting“. V závislosti od poskytovanej služby budeme rozlišovať medzi rôznymi subjektmi ako poskytovateľmi služieb informačnej spoločnosti.

Služba „obyčajný prenos“ (mere conduit) pozostáva z prenosu informácií poskytovaných príjemcom služby v komunikačnej sieti alebo z poskytovania prístupu ku komunikačnej sieti. Typicky ide o služby pripojenia, ako napr. internetové prepojovacie uzly, bezdrôtové prístupové body, virtuálne súkromné siete, služby a prekladače DNS, správcovia mien domén najvyššej úrovne, registrátori, certifikačné orgány, ktoré vydávajú digitálne certifikáty, internetová telefónia a iné interpersonálne komunikačné služby.³³

Služba „kešing“ pozostáva z prenosu informácií poskytovaných príjemcom služby v komunikačnej sieti, pri ktorom sa tieto informácie automaticky, dočasne a prechodne uchovávajú, je vykonávaná výlučne na účely zefektívnenia ďalšieho prenosu informácií k iným príjemcom na ich žiadosť. Vztahuje sa na poskytovanie sietí sprístupňovania obsahu, reverzných proxy serverov alebo proxy serverov na úpravu obsahu.³⁴ Služba „hosting“ pozostáva z uchovávaní informácií poskytovaných príjemcom služby na jeho žiadosť. Patria sem kategórie služieb, ako sú cloud computing, webový hosting, služby platených odkazov alebo služby umožňujúce výmenu informácií a obsahu online vrátane ukladania a zdieľania súborov.³⁵ V rámci hostingových služieb DSA rozlišuje podkategóriu online platforiem, kde patria sociálne siete alebo online platformy, ktoré spotrebiteľom umožňujú uzatvárať s obchodníkmi zmluvy na diaľku. Dôležitý rozlišovací znak pre určenie, či ide o poskytovateľa hostingovej služby je, že sa po-

skytnuté informácie nielen uchovávajú, ale na žiadosť príjemcov služby sa aj šíria verejnosti. Ak však verejné šírenie informácií je len nepodstatnou a vedľajšou činnosťou spätou s poskytovaním inej služby alebo nepodstatnou funkčnosťou hlavnej služby, bez ktorej sa nedá používať, nepôjde o online platformy.³⁶ Ako príklad doplnkovej služby DSA uvádza online komentáre k novinám, resp. správam zverejňovaným vydavateľom v rámci jeho redakčnej zodpovednosti. Za rovnakých podmienok online platformami nebudú ani hostingové služby, či cloud computing.³⁷

Akt o digitálnych službách zavádza pomerne prísne pravidlá týkajúce sa regulácie online obsahu a jeho poskytovateľov. V zásade možno skonštatovať, že nariadenie DSA sa vzťahuje na všetkých poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, no zároveň reguluje dodatočné povinnosti len pre poskytovateľov hostingových služieb, konkrétne pre poskytovateľov online platforiem a veľmi veľkých online platforiem, ako aj veľmi veľkých internetových vyhľadávačov.³⁸ Táto osobitná regulácia poskytovateľov hostingových služieb je odôvodnená ich významom v boji proti nezákonnému obsahu a povinnosťou prijímať opatrenia na odstránenie alebo znemožnenie prístupu k závadnému obsahu, pričom čím väčšia platforma, tým enormnejší dosah na príjemcov.

Medzi veľmi veľké online platformy (Very Large Online Platforms - VLOP) a veľmi veľké internetové vyhľadávače (Very Large Online Search Engines - VLOS) patria online platformy a internetové vyhľadávače, ktoré majú priemerný mesačný počet aktívnych príjemcov služby v Únii, ktorý sa rovná 45 miliónom alebo je vyšší, a ktoré sú určené ako veľmi veľké online platformy alebo veľmi veľké internetové vyhľadávače v súlade s odsekom 4.³⁹ Na základe zaslaných informácií o priemernom mesačnom počte aktívnych príjemcov služieb v EÚ boli medzi veľmi veľké online platformy zaradené AliExpress (Alibaba Netherlands B.V.), Amazon Store (Amazon Services Europe S.à.r.l.), AppStore (Apple Distribution International Limited), Booking.com (Booking.com B.V.), Google Play, Google Maps, Google Shopping, YouTube (Google Ireland Ltd.), Facebook, Instagram (Meta Platforms Ireland Limited (MPIL)), LinkedIn (LinkedIn Ireland Unlimited Company), Pinterest (Pinterest Europe Ltd.), Snapchat (Snap

B.V.), TikTok (TikTok Technology Limited), X (Twitter International Unlimited Company (TIUC), Wikipedia (Wikimedia Foundation Inc 3****), Zalando (Zalando SE), Pornhub (Aylo Freesites Ltd.), Stripchat (Techni-us Ltd.), XVideos (WebGroup Czech Republic). Medzi veľmi veľké online vyhľadávače aktuálne patria Bing (Microsoft Ireland Operations Limited) a Google Search (Google Ireland Ltd.).⁴⁰

Medzi hlavné ciele nariadenia DSA patrí vytvorenie bezpečného, predvídateľného a dôveryhodného online prostredia, s čím je spojené postihovanie šírenia nezákonného obsahu na internete a spoločenských rizík, ktoré môžu vyplynúť zo šírenia dezinformácií alebo iného závadného obsahu z dôvodu účinnej ochrany základných práv a slobôd zakotvených v Charte.⁴¹ Nariadenie DSA za nezákonný obsah považuje akúkoľvek informáciu, ktorá sama osebe alebo tým, že odkazuje na nejakú činnosť vrátane predaja výrobkov alebo poskytovania služieb, nie je v súlade s právnymi predpismi EÚ alebo niektorého členského štátu.⁴²

Poskytovatelia sprostredkovateľských služieb bez ohľadu na veľkosť sú povinní zakročiť proti nezákonnému obsahu na základe príkazu vydaného príslušnými orgánmi v súlade s čl. 9 DSA. Rovnako sú povinní vyhovieť príkazu na poskytnutie informácií podľa čl. 10 DSA.

Boj proti nezákonnému obsahu sa môže realizovať na základe dobrovoľného vyšetrovania z vlastnej iniciatívy poskytovateľov sprostredkovateľských služieb alebo prijímaním iných vhodných opatrení na odhaľovanie, identifikáciu a odstraňovanie nezákonného obsahu.⁴³ Ochrana pred šírením nezákonného obsahu spočíva v nastavení mechanizmov na nahlasovanie nezákonného obsahu a prijímania opatrení na nápravu. Tieto povinnosti sú spojené s činnosťou všetkých poskytovateľov hostingových služieb bez ohľadu na ich veľkosť vrátane online platforiem. Po prijatí oznámenia sú títo poskytovatelia povinní vydať potvrdenie o jeho prijatí a rozhodnutie, ktoré obsahuje aj prostriedky nápravy. Toto rozhodovanie môže prebiehať aj s použitím automatizovaných prostriedkov. Dôležité je tiež spomenúť, že takéto oznámenie sa považuje za „získanie skutočnej vedomosti o nezákonnej činnosti“, čo môže znamenať naplnenie jedného z predpokladov pre vznik zodpovednosti poskytovateľa služby hostingu

podľa čl. 6 DSA.

V prípade nezákonného obsahu alebo existencie rozporu s obchodnými podmienkami poskytovateľa môže poskytovateľ hostingovej služby vykonať určité obmedzenia, ktoré však musia byť odôvodnené a spočívajú v i) obmedzení viditeľnosti konkrétnych informácií poskytnutých príjemcom služby vrátane odstránenia obsahu, znemožnenia prístupu k obsahu alebo zhoršenia pozície obsahu („shadow banning“); ii) pozastavení, ukončení alebo inom obmedzení peňažných platieb; iii) úplnom alebo čiastočnom pozastavení alebo ukončení poskytovania služby; iv) zablokovaní alebo zrušení účtu príjemcu služby. Táto povinnosť sa týka všetkých poskytovateľov služieb, pričom veľmi veľké online platformy musia rozhodnutia a odôvodnenia predkladať Európskej komisii za účelom ich vloženia do databázy transparentnosti. Okrem toho musia mať zabezpečený aj vnútorný systém vybavovania sťažností⁴⁴ podanej proti rozhodnutiu poskytovateľa online platformy.

Na všetkých poskytovateľov hostingových služieb sa vzťahuje povinnosť oznamovať príslušným orgánom podozrenia z trestných činov. Poskytovatelia online platforiem, aj keď sú mikro- alebo malé podniky, sú povinní informovať o priemernom mesačnom počte aktívnych príjemcov služby v EÚ, ktoré oznamujú koordinátorovi digitálnych služieb alebo Európskej komisii. Po prijatí novely zákona o mediálnych službách bude týmto koordinátorom Rada pre mediálne služby.

Vzhľadom na vyššie uvedené povinnosti týkajúce sa prijímania obmedzení vo vzťahu k príjemcom služby a závadnému obsahu, všetci poskytovatelia sprostredkovateľských služieb, bez ohľadu na ich veľkosť, by mali klásť zvýšený dôraz na formuláciu svojich obchodných podmienok, keďže do nich musia zahrnúť všetky obmedzenia vzťahujúce sa na moderovanie obsahu a oboznámiť s nimi príjemcov služieb. Obchodné podmienky sú ustanovenia, ktorými sa riadi zmluvný vzťah medzi poskytovateľom sprostredkovateľských služieb a príjemcom služby bez ohľadu na ich názov alebo formu.⁴⁵ Uvedené podmienky musia zahŕňať informácie o všetkých politikách, postupoch, opatreniach a nástrojoch používaných na účely moderovania obsahu vrátane algoritmického rozhodovania a ľudskej kontroly, ako aj o rokovanom poriadku svojho vnútorného systé-

mu vybavovania sťažností.⁴⁶ DSA pritom dbá na zvýšenú ochranu maloletých a pokiaľ je sprostredkovateľská služba zacielená na maloletých, musia byť obchodné podmienky formulované zrozumiteľne aj pre túto cieľovú skupinu.

Formulovanie obchodných podmienok a obmedzení v nich zakotvených musí zo strany poskytovateľov sprostredkovateľských služieb rešpektovať v Charte zakotvené základné práva a slobody príjemcov služieb, ako aj všetkých ostatných zainteresovaných strán, a to predovšetkým vo vzťahu k slobode prejavu a slobode a pluralite médií s dôrazom na objektivnosť a primeranosť.⁴⁷

Ďalšími významnými povinnosťami poskytovateľov sprostredkovateľských služieb sú správy o transparentnosti, ktoré sa ale nevzťahujú na poskytovateľov sprostredkovateľských služieb - mikro- a malé podniky. Výnimku predstavuje prípad, ak by mikro- a malý podnik naplnil definíciu veľmi veľkej online platformy podľa čl. 33 DSA. Napriek tejto výnimke však musia všetci poskytovatelia online platform, bez ohľadu na veľkosť, oznamovať koordinátorovi digitálnych služieb v mieste svojho sídla a Európskej komisii na ich žiadosť a bezodkladne informácie o priemernom mesačnom počte aktívnych príjemcov služby v EÚ.

Ako bolo zmieňované, z hľadiska zraniteľných subjektov je v centre záujmu DSA predovšetkým ochrana maloletých a spotrebiteľov, ktorí za daných okolností môžu byť vnímaní ako istá privilegovaná skupina. Kľúčové pri ochrane maloletých je zabezpečenie ich súkromia a bezpečnosti v online prostredí. Významným nástrojom na ovplyvňovanie maloletých je reklama, a preto je vylúčené akékoľvek profilovanie⁴⁸. Pokiaľ ide o reklamu na online platformách, tá predstavuje veľmi silný nástroj možného ovplyvňovania nielen maloletých, ale v zásade všetkých spotrebiteľov, preto je v zmysle DSA podrobná pomerne striktným pravidlám pre jej uvádzanie. Poskytovatelia online platform sú povinní uvádzať reklamu tak, aby ju bolo možné zo strany príjemcov služby jednoducho identifikovať vrátane subjektov, v mene ktorých sa prezentuje a zacielenia reklamy. Táto povinnosť sa vzťahuje na poskytovateľov veľmi veľkých online platform alebo veľmi veľkých internetových vyhľadávačov. Navyše sa v súvislosti s reklamou zavádza povinnosť zo-

staviť a zverejniť archív týkajúci sa prezentovaných reklám s možnosťou vyhľadávania v tomto archíve.⁴⁹

Ako vhodný nástroj na elimináciu rizika v oblasti reklamy, dezinformácií či iných manipulatívnych a nekalých praktík sa javí zavedenie dobrovoľného Kódexu správania pre online reklamu. Kódexy správania v zásade predstavujú nástroj na manažovanie systémových rizík. Hoci povinnosť posudzovania rizík sa týka len veľmi veľkých online platform alebo veľmi veľkých internetových vyhľadávačov, záväzky v kódexe správania by mali byť prijaté a dodržiavané zo strany všetkých zainteresovaných subjektov v oblasti online reklamy (napr. poskytovatelia online platform, poskytovatelia sprostredkovateľských služieb online reklamy, iné subjekty, organizácie a orgány v rámci online reklamy).⁵⁰

Vo vzťahu k maloletým považujeme za významnú povinnosť posudzovanie rizík⁵¹ z hľadiska negatívnych účinkov služieb, hoci sa to tiež týka len veľmi veľkých online platform a veľmi veľkých internetových vyhľadávačov. Za systémové riziko sa považuje šírenie nezákonného obsahu týkajúceho sa, napr. sexuálneho zneužívania detí alebo nezákonných nenávisťných prejavov.⁵² Ďalším rizikom pre maloletých je obsah, ktorý môže narušiť ich zdravie a telesný, duševný a morálny vývoj, napr. v súvislosti s koncepciou online rozhraní, ktoré úmyselne alebo neúmyselne využívajú ich slabé stránky a neskúsenosť alebo môžu spôsobiť návykové správanie.⁵³ Nebezpečenstvo nielen pre maloletých predstavujú aj rôzne manipulatívne techniky a dezinformačné kampane.⁵⁴

S uvedenou povinnosťou posudzovania rizík súvisí aj prijatie opatrení na zmiernenie rizika⁵⁵, čo v prípade maloletých znamená, napr. zavedenie nástrojov na overovanie veku, rodičovskej kontroly, nástrojov na nahlasovania zneužívania alebo inej podpory.⁵⁶

Bez ohľadu na veľkosť musia všetci poskytovatelia sprostredkovateľských služieb určiť jednotné kontaktné miesto, ktoré má slúžiť na jednoduchú elektronickú komunikáciu nielen s orgánmi členských štátov EÚ, Európskou komisiou a Európskym výborom pre digitálne služby, ale aj na komunikáciu príjemcov služby s poskytovateľmi. Ich povinnosťou je tiež určiť právneho zástupcu, pokiaľ nemajú sídlo v EÚ, ale ponúkajú tu služby.

ZÁVER

Záverom možno zhrnúť, že nariadenie DSA sa v zásade vzťahuje na všetkých poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, prípadne sa uplatňuje len vo vzťahu k poskytovateľom hostingových služieb, pričom niektoré povinnosti sú regulované s ohľadom na veľkosť subjektov a platia len pre veľmi veľké online platformy a veľmi veľké internetové vyhľadávače. Vo všeobecnosti DSA neukladá všeobecnú povinnosť monitorovať alebo aktívne skúmať nezákonný obsah.

Prijatie opatrení na odhaľovanie, identifikáciu a odstránovanie nezákonného obsahu sa týka všetkých poskytovateľov hostingových služieb bez ohľadu na ich veľkosť. Keďže prijatie oznámenia o porušení sa považuje za „získanie skutočnej vedomosti o nezákonnej činnosti“, môže dôjsť k naplneniu jedného z predpokladov pre vznik zodpovednosti poskytovateľa služby hostingu podľa čl. 6 DSA.

Rovnako všetkých poskytovateľov služieb sa týka povinnosť vykonať určité odôvodnené obmedzenia v prípade vyskytnutia sa nezákonného obsahu alebo existencie rozporu s obchodnými podmienkami poskytovateľa hostingovej služby. Obmedzenia môžu spočívať v obmedzení viditeľnosti konkrétnych informácií poskytnutých príjemcom služby vrátane odstránenia obsahu, znemožnenia prístupu k obsahu alebo zhoršenia pozície obsahu alebo v pozastavení, ukončení alebo v inom obmedzení peňažných platieb alebo v úplnom alebo čiastočnom pozastavení alebo ukončení poskytovania služby alebo v zablokovaní alebo zrušení účtu príjemcu služby. Vzhľadom na vyššie uvedené povinnosti týkajúce sa prijímania obmedzení vo vzťahu k príjemcom služby a závadnému obsahu, by všetci poskytovatelia sprostredkovateľských služieb, bez ohľadu na ich veľkosť, mali klásť zvýšený dôraz na formuláciu svojich obchodných podmienok, keďže do nich musia zahrnúť všetky obmedzenia vzťahujúce sa na moderovanie obsahu a oboznámiť s nimi príjemcov služby. Aj v tomto prípade DSA dbá na zvýšenú ochranu maloletých a pokiaľ je sprostredkovateľská služba zacielená na maloletých, musia byť obchodné podmienky formulované zrozumiteľne aj pre túto cieľovú skupinu.

Medzi ďalšie povinnosti vzťahujúce sa na všetkých poskytovateľov online platforiem patrí povinnosť oznamovať príslušným orgánom podozrenia z trestných činov, informovať o priemernom mesačnom počte aktívnych príjemcov služby v EÚ, určiť jednotné kontaktné miesto, právneho zástupcu, či zabezpečiť súkromie a bezpečnosť v online prostredí.

Pokiaľ ide o podávanie správ o transparentnosti, táto povinnosť sa nevzťahuje na poskytovateľov sprostredkovateľských služieb - mikro- a malé podniky, s výnimkou, ak by mikro- a malý podnik naplnil definíciu veľmi veľkej online platformy podľa čl. 33 DSA. Uvedená úprava sa uplatňuje aj pri iných právach a povinnostiach podľa DSA, a preto bude potrebné vždy skúmať nielen to, či poskytovateľ spĺňa definíčné znaky mikropodniku alebo malého podniku, ale zároveň, či nenaplnia definíčné znaky veľmi veľkej online platformy. Dodatočné povinnosti by sa podľa DSA nemali vzťahovať ani na poskytovateľov online platforiem, ktorí boli predtým považovaní za mikropodniky alebo malé podniky počas obdobia 12 mesiacov po tom, ako stratili uvedený štatút.

Pokiaľ budú startupy alebo spinoffy poskytovateľmi služieb informačnej spoločnosti a budú naplňovať definíčné znaky mikropodnikov alebo malých podnikov, uvedené povinnosti zakotvené v DSA sa budú vzťahovať aj na tieto subjekty. V procese skúmania naplnenia zákonných kritérií pre zaradenie do jednotlivých kategórií MSP môžu byť startupom alebo spinoffom pôsobiacim na univerzitách nápomocné aj centrá transferu technológií, ktoré disponujú odborne vzdelaným personálom.

Vhodnou formou na zvýšenie povedomia o nových povinnostiach najmä pre univerzitné startupy a spinoffy môže byť organizovanie vzdelávacích seminárov a podujatí buď priamo na univerzitách prostredníctvom centier transferu technológií alebo aj na regionálnej či národnej úrovni. Na národnej úrovni by tieto aktivity mohli byť v gescii Úradu priemyselného vlastníctva SR (ďalej aj „ÚPV SR“), ktorý dlhodobo cieľi svoj záujem aj na MSP.⁵⁷ Odborné kapacity v oblasti ochrany duševného vlastníctva v prostredí vedecko-výskumných inštitúcií na Slovensku dlhodobo mapuje aj CTT pri CVTI SR a najnovšie aj Výskumná a inovačná autorita (VAIA).

Príspevok bol publikovaný v rámci riešenia projektu VEGA 1/0431/23 Konkurencia záujmov spotrebiteľov a obchodníkov pri dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb na jednotnom digitálnom trhu s dôrazom na právne a ekonomické aspekty.

Poznámky:

1 Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240.

2 Pozri čl. 3 písm. c), d), f) rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030. K téme pozri aj Oznámenie komisie C(2023) 7500 final z 27. septembra 2023, ktorým sa stanovujú plánované trajektórie na úrovni Únie pre digitálne ciele.

3 Pozri čl. 2 ods. 7 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030.

4 Pozri čl. 4 ods. 3 písm. b) rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program Digitálne desaťročie do roku 2030.

5 Čl. 1 ods. 1 DSA.

6 Čl. 2 ods. 1 DSA.

7 Prijatie nariadení DSA a P2B malo za následok prípravu pomerne rozsiahlej a zásadnej novelizácie zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o mediálnych službách“ alebo „ZMS“), ktorý je aktuálne vo fáze po vyhodnotení medzirezortného pripomienkového konania. Uvedená zmena rozširuje osobnú pôsobnosť ZMS na poskytovateľov služby informačnej spoločnosti, poskytovateľov online sprostredkovateľských služieb a poskytovateľov internetového vyhľadávča.

8 K téme pozri SEMANOVÁ, M. – FRIEDRICH, M.: Vztáh nariadenia DMA a práva hospodárskej súťaže a jeho vplyv na malé a stredné podniky. In: Bulletin slovenskej advokácie. roč. XXX, č. 1, 2024, s.10-17. ISSN 1335-1079

9 Čl. 2 ods. 1 DSM.

10 Pozri napr. recitály 49, 57, 150 DSA, čl. 15 ods. 2 DSA, čl. 19 DSA, čl. 29 DSA.

11 MSP a startupy pri poskytovaní digitálnych služieb často spracúvajú veľké množstvo osobných údajov. Keďže ide o rozsiahlu problematiku, ktorá prekračuje rámec tohto príspevku, nebudeme sa jej osobitne venovať. K vzťahu ochrany

osobných údajov a hospodárskej súťaže pozri napr. RUDOHRADESKÁ, S. - BACHŇÁKOVÁ RÓZENFELDOVÁ, L. - HUČKOVÁ, R.: When competition meets personal data protection In: Digitalization and green transformation of the EU : Conference book of proceedings. - Osijek : Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, 2023, s. 361-379. ISSN (Online) 2459-9425. DOI: <https://doi.org/10.25234/ec-lic/27455>

12 Pozri www.vaia.gov.sk/wp-content/uploads/2023/05/01_Narodna-strategia-vyskumu-vyvoja-a-inovacii-vlastny-material_V2.pdf. K inštitucionálnej podpore startupov v rámci národných stratégií pozri aj Vznik a podpora podnikov typu spinoff, spinout a startup, ako aj rozvoj inovatívnych startupov v Programme Slovakia - SK - ERDF/CF/JTF/ESF+ na roky 2021 – 2027. (<https://www.minedu.sk/data/att/25922.pdf>). K podpore MSP v oblasti ochrany duševného vlastníctva prostredníctvom grantového programu s názvom Fond pre MSP (Ideas Powered for Business) pozri iniciatívu Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo spolu s Úradom priemyselného vlastníctva SR www.euipo.europa.eu/sk/discover-ip/sme-fund/overview.

13 Najlepší výsledok dosiahlo Estónsko s 865 startupmi na milión obyvateľov, pričom Európsky priemer sa pohybuje na hranici 190 startupov na milión obyvateľov, ktorý Slovensko ani zďaleka nedosahuje. www.2020.stateofeu-ropeantech.com/chapter/investments/article/investments-geo-industry/?cgid=3309#chart-746.

14 Čl. 1 ods. 1 a 2 DSA.

15 Príloha č. I, čl. 2 ods. 3 nariadenie Komisie (ES) č. 364/2004 z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001 vzhľadom na rozšírenie jeho pôsobnosti na pomoc na výskum a vývoj.

16 Príloha č. I, čl. 2 ods. 2 nariadenie Komisie (ES) č. 364/2004 z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001 vzhľadom na rozšírenie jeho pôsobnosti na pomoc na výskum a vývoj.

17 Príloha č. I, čl. 2 ods. 1 nariadenie Komisie (ES) č. 364/2004 z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001 vzhľadom na rozšírenie jeho pôsobnosti na pomoc na výskum a vývoj.

18 Príloha č. I, čl. 1 nariadenie Komisie (ES) č. 364/2004 z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001 vzhľadom na rozšírenie jeho pôsobnosti na pomoc na výskum a vývoj.

19 Koncepcia pre podporu startupov a rozvoj startupového ekosystému v Slovenskej republike, www.economy.gov.sk/

[uploads/files/pTlqvAqi.pdf](#).

20 Pozri www.opvai.sk/media/98854/priloha-č-2-zoznam-merateľných-ukazovateľov-opvai-mh-fn-2017-1_2-02.pdf.

21 GRAMBLIČKOVÁ, B., MAZÚR, J., BARKOCI, S. Právo startupových spoločností: správa, financovanie a duševné vlastníctvo. Bratislava: C. H. Beck, 2003, s. 1. ISBN 9788082320322

22 EHSAN, ZAEEM-AL, Defining a Startup - A Critical Analysis (April 9, 2021). ISSN: 2581-6942. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3823361> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3823361>.

23 EHSAN, ZAEEM-AL, Defining a Startup - A Critical Analysis (April 9, 2021). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3823361> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3823361>.

24 GRAMBLIČKOVÁ, B., MAZÚR, J., BARKOCI, S. Právo startupových spoločností: správa, financovanie a duševné vlastníctvo. Bratislava: C. H. Beck, 2003, s. 3. ISBN 9788082320322

25 Podnikanie startupov na Slovensku sa realizuje najčastejšie vo forme spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovkej spoločnosti, resp. jednoduchej spoločnosti na akcie, ktorá bola zakotvená do slovenského právneho poriadku v dôsledku požiadavky praxe na osobitné formy podnikania startupov.

26 Pozri napr. rec. 57 DSA. Na doplnenie uvádzame, že aj MSP môžu napĺňať definíciu veľmi veľkej online platformy alebo veľmi veľkého internetového vyhľadávača podľa čl. 33 DSA.

27 GRAMBLIČKOVÁ, B., MAZÚR, J., BARKOCI, S. Právo startupových spoločností: správa, financovanie a duševné vlastníctvo. Bratislava: C. H. Beck, 2003, s. 6. ISBN 9788082320322

28 K novým modelom startupov, ktoré sú výsledkom individuálneho alebo tímového úsilia o vytvorenie podnikateľov na vysokých školách pozri AITHAL, P. S., Monocorns and Multicorns – Emerging Startup Models from Higher Education Institutes (November 28, 2023). International Journal of Case Studies in Business, IT, and Education (IJCSBE), 7(4), 165-197, 2023; ISSN: 2581-6942. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4729181> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4729181>.

29 Konceptia pre podporu startupov a rozvoj startupového ekosystému v Slovenskej republike, www.economy.gov.sk/uploads/files/pTlqvAqi.pdf.

30 Z definície vyplýva, že nemôže ísť o stredný podnik. Bližšie

pozri: www.opvai.sk/media/100276/priloha-č-2-zoznam-mer-ukazovateľov-opvai-mh-fn-2017-1_2-02-v-znení-u1.pdf.

31 Spinoff firma je inovatívna firma založená za účelom využitia a rozvoja duševného vlastníctva (DV) akademickej alebo vedeckovýskumnej inštitúcie až do formy produktu alebo služby uplatniteľnej na trhu. Duševné vlastníctvo je firme poskytnuté prostredníctvom licenčnej zmluvy alebo predajom, pričom inštitúcia môže (ale aj nemusí) získať v spinoff majetkový podiel. Na činnosti firmy sa zvyčajne podieľajú aj pôvodcovia príslušného DV. Spravidla ide o malé firmy s vysokým rastovým potenciálom. https://nptt.cvtisr.sk/sk/transfer-technologie.html?page_id=286

Spinoff spoločnosť ako podnikateľská právnická osoba (spravidla s r. o. alebo a. s.), založená za účelom využitia a rozvoja duševného vlastníctva vysokej školy až do formy výrobku alebo služby uplatniteľnej na trhu. Duševné vlastníctvo (väčšinou výsledok výskumu) je firme poskytnuté prostredníctvom licenčnej zmluvy alebo predajom. Vysoká škola môže, ale aj nemusí vlastniť majetkový podiel v spinoff, spoločnosť sa naopak môže s vysokou školou dohodnúť na využívaní jej laboratórií či poskytovaní služieb. Na činnosti firmy sa obvykle podieľajú aj pôvodcovia príslušného duševného vlastníctva. https://nptt.cvtisr.sk/sk/transfer-technologie/slovník-pojmov.html?page_id=300

32 Citovaná smernica v prílohe č. 1 obsahuje tiež úpravu služieb, ktoré nie sú poskytované „na diaľku“, t. j. poskytované za fyzickej prítomnosti poskytovateľa a príjemcu, i keď sa pri nich používajú elektronické prístroje, a to a) lekárska prehliadka alebo ošetrovanie v lekárskej ambulancii za použitia elektronického zariadenia, pri ktorých je pacient fyzicky prítomný; b) nahliadnutie do elektronického katalógu v predajni, ak sa v nej zákazník nachádza; c) rezervácia letenky v cestovnej kancelárii za fyzickej prítomnosti klienta, uskutočnená prostredníctvom počítačovej siete; d) elektronické hry sprístupňované v herni elektronických hier (video-arcade), ak je zákazník fyzicky prítomný. Služby, ktoré nie sú poskytované „elektronickým spôsobom“ sú služby s materiálnym obsahom, aj keď sú poskytované prostredníctvom elektronických zariadení: a) automaty na vydávanie hotovosti alebo cestovných lístkov (bankovky, železničné cestovné lístky); b) prístup do cestnej siete, na parkoviská a pod. umožňovaný za úhradu, aj keď sa na vstupe/výstupe nachádzajú elektronické zariadenia, ktoré kontrolujú vstup a/alebo zabezpečujú správnosť úhrady. Off-line služby ako distribuovanie CD-romov alebo softvérov na disketách. Služby, ktoré sa neposkytujú

prostredníctvom elektronických spracovávacích/inventarizačných systémov sú a) hlasové telefonické služby; b) telefaxové/telexové služby; c) služby poskytované prostredníctvom hlasového telefónu alebo faxu; d) konzultácie s lekárom prostredníctvom telefónu/faxu; e) konzultácie s právnikom prostredníctvom telefónu/faxu; f) priamy predaj prostredníctvom telefónu/faxu. Služby, ktoré nie sú poskytované „na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“, sú služby poskytované bez individuálneho požiadania prostredníctvom vysielania údajov a určené na súčasný príjem neobmedzeným počtom jednotlivých prijímačov (prenos z jedného bodu do viacnásobných bodov): a) služby televízneho vysielania (vrátane výberu z videotéky na základe požiadavky) spadajúce pod článok 1 ods. 1 písm. e) smernice 2010/13/EÚ; b) služby rozhlasového vysielania; c) (televíziou prenášaný) teletext.

33 Pozri rec. 29 DSA.

34 Pozri rec. 29 DSA.

35 Pozri rec. 29 DSA.

36 Pozri rec. 13 DSA. Porovnaj aj čl. 3 písm. i) DSA.

37 Ku klasifikácii digitálnych platforiem v kontexte DSA a rozhodnutí Súdneho dvora EÚ pozri aj NESS, Stephanie, Regulating the Digital Landscape: Assessing the Impact of the Ecj's 'Information Society' Classification on Digital Platforms Under the Digital Services Act. ISSN: 2581-6942. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4757164> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4757164>.

38 Pozri rec. 41 DSA.

39 Čl. 33 ods. 1 DSA.

40 Pozri <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses>.

41 Rec. 9 DSA.

42 Pozri čl. 3 písm. h) DSA.

43 Pozri čl. 7 DSA.

44 Pozri čl. 20 DSA.

45 Pozri čl. 3 písm. u) DSA.

46 Pozri čl. 14 ods. 1 DSA.

47 Pozri čl. 14 ods. 4 DSA.

48 Podľa čl. 4 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzic-

kých osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) je profilovanie akákoľvek forma automatizovaného spracúvania osobných údajov, ktoré pozostáva z použitia týchto osobných údajov na vyhodnotenie určitých osobných aspektov týkajúcich sa fyzickej osoby, predovšetkým analýzy alebo predvídania aspektov dotknutej fyzickej osoby súvisiacich s výkonnosťou v práci, majetkovými pomermi, zdravím, osobnými preferenciami, záujmami, spoľahlivosťou, správaním, polohou alebo pohybom.

49 Pozri čl. 39 ods. 1 DSA.

50 Pozri čl. 46 ods. 1 DSA.

51 Pozri čl. 34 ods. 1 písm. d) DSA.

52 Rec. 80 DSA.

53 Rec. 81 DSA.

54 Systémové riziká sú podrobne upravené v čl. 34 ods. 1 písm. a) až d) DSA.

55 Pozri čl. 35 ods. 1 písm. j) DSA.

56 K otázkam manažovania rizika pozri HUSOVEC, M.: The Digital Service Act's Red Line: What the Commission Can and Cannot Do About Disinformation (January 10, 2024). ISSN: 2581-6942. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4689926> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4689926>.

57 V texte článku sme spomínali službu IP scan realizovanú v rámci projektu Fond pre MSP (Ideas Powered for Business). Ide v podstate o audit duševného vlastníctva v MSP. Tu vidíme priestor aj na poskytnutie aspoň základnej konzultácie týkajúcej sa povinností MSP vyplývajúcich z DSA. Tieto služby môžu poskytovať odborne spôsobilé osoby (advokáti a patentoví zástupcovia), ktoré prešli špeciálnym školením Úradu EÚ pre duševné vlastníctvo (EUIPO) a ÚPV SR a sú zapísané v zozname zverejnenom na stránke ÚPV SR. Keďže ide o veľmi špecifickú oblasť, pred výberom poskytovateľa služby navrhujeme overiť jeho špecializáciu.

Autor:

Renáta Bačárová